

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Inšpektorát životného prostredia Košice

Odbor integrovaného povolovania a kontroly

Rumanova 14, 040 53 Košice

Č.: 6394-26543/57/2013/Pal

Počet príloh: č. 1/3, 2/3, 3/2, 4/1, 5/5, 6/7, 7/17

Dátum: 09.10.2013

Správa o kontrole č. 58/2013

dodržiavania podmienok integrovaného povolenia vydaného Slovenskou inšpekciou životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Košice, vydaného rozhodnutím č. 123/23-OIPK/2006-To/570710105 zo dňa 28. 02. 2006 (ďalej len „integrované povolenie“) v prevádzke **Veľkovýkrmňa ošípaných, Hospodársky dvor Spišské Vlachy**, ktorej prevádzkovateľom je **Agrovýkrm Spiš, s.r.o.**, Boleráz 413, 919 08 Boleráz.

Dátum vykonania kontroly: 11.09.2013

Kontrola bola vykonaná za kontrolované obdobie: od 01/2012 do 09/2013

Kontrolu za Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Košice, odbor integrovaného povolovania a kontroly (ďalej len „IŽP Košice“) vykonali:

Mgr. Marián Palai, *hlavný radca inšpektor*

Ing. Jana Valachovičová, *hlavný radca inšpektor*

Za prevádzkovateľa sa kontroly zúčastnili:

Mária Goduľová, *manažér farmy*

Ing. Agnesa Kovačičová, *MEMO Consulting, s.r.o., externá poradkyňa v oblasti ŽP*

Predmetom

Kontrola bola vykonaná v súlade s § 32 ods. 1 písm. c) zákona 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia (ďalej len „zákon č. 39/2013 Z. z. o IPKZ“), v súlade s § 9 ods. 1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s § 6 ods. 1 písm. c) zákona NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole“), na základe podnetu doručeného IŽP Košice dňa 28.08.2013 vo veci neúnosného znečisťovania ovzdušia nad obcou Olcnavá a okolím, pochádzajúceho z chovu ošípaných z farmy v Spišských Vlachoch.

O predmete, účele a dobe trvania kontroly bola pred začatím kontroly dňa 11.09.2013 ústne informovaná Mária Goduľová, manažérka farmy, ktorá je splnomocnená na zastupovanie prevádzkovateľa pred orgánmi štátnej správy. Plnomocenstvo tvorí prílohu správy o kontrole č. 1.

I. Základné údaje o prevádzke a prevádzkovateľovi

VŠEOBECNE:

Základné údaje

1. Názov kontrolovanej prevádzky: **Veľkovýkrmňa ošípaných, Hospodársky dvor Spišské Vlachy**
2. Adresa kontrolovanej prevádzky: **Jarná 20, 053 61 Spišské Vlachy**
3. Názov prevádzkovateľa: **Agrovýkrm Spiš, s.r.o.**
4. Adresa prevádzkovateľa: **Boleráz 413, 919 08 Boleráz**
5. IČO: **36 244 180**
6. KPC: **6.6. b) Intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s miestom pre viac ako 2000 ks ošípaných nad 30 kg.**

ROZSAH KONTROLY:

Kontrola podľa § 34 zákona č. 39/2013 Z. z. o IPKZ bola zameraná na plnenie vybraných podmienok integrovaného povolenia, ktoré mali ku dňu vykonania kontroly opodstatnenie, a ktorým uplynula lehota plnenia. IŽP Košice vykonal kontrolu príslušných dokumentov a fyzickú kontrolu prevádzky.

II. Predložené doklady

1. Plnomocenstvo Márie Godulovej na zastupovanie prevádzkovateľa pred orgánmi štátnej správy,
2. zmluva o vývoze hnojovice (príloha č. 2 správy o kontrole),
3. evidenčné listy odpadu za rok 2012 a rok 2013 (príloha č. 3 správy o kontrole),
4. evidencia počtu ošípaných v predvýkrme a výkrme (príloha č. 4 správy o kontrole),
5. protokoly o skúške tesnosti zbernej nádrže, dvoch akumulčných nádrží o objeme 2 x 980 m³ a dvoch akumulčných nádrží o celkovom objeme 4 800 m³ (príloha č. 5 správy o kontrole),
6. projektová dokumentácia nádrží na skladovanie hnojovice (príloha č. 6 správy o kontrole).

III. Zistený stav

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že prevádzka Veľkovýkrmňa ošípaných, Hospodársky dvor Spišské Vlachy je v štandardnej prevádzke a realizuje chov ošípaných koterčovým spôsobom, bez podstielky. V mesiaci august 2013 bolo ustajnených 1 547 ks ošípaných s váhou do 30 kg, 2 205 ks ošípaných s váhou 30 – 60 kg a 3 706 ks ošípaných s váhou 60 - 115 kg. V roku 2012 bol v prevádzke priemerný mesačný počet ošípaných s váhou nad 30 kg 6063 ks (interval 4094 – 6944 ks). V roku 2013 (mesiace I-VIII) bol v prevádzke priemerný mesačný počet ošípaných s váhou nad 30 kg 4009 ks (interval 0 – 5911 ks).

Hnojovica je z jednotlivých objektov výkrmu ošípaných odvádzaná priemyselnou kanalizáciou o DN 400 - 500 mm a zaústená do prečerpávacej zbernej nádrže umiestnenej v juhovýchodnej časti areálu. Zberná nádrž je vybudovaná ako podzemná, otvorená, železobetónová nádrž o objeme 100 m³. Hnojovica je zo zbernej nádrže prečerpávaná do dvoch akumulčných nádrží na skladovanie hnojovice. Akumulačné nádrže sú vybudované ako

polozapustené, železobetónové, otvorené, kruhové o objeme $2 \times 980 \text{ m}^3$. Povrch zbernej nádrže a akumulčných nádrží na skladovanie hnojovice nebol v čase kontroly prekrytý.

Hnojovica zo zbernej nádrže a akumulčných nádrží je vyvážaná cisternovým vozidlom na základe obchodnej zmluvy na poľnohospodárske pozemky v katastrálnych územiach obcí Hincovce, Spišské Vlachy, Bystrany a Olčava.

V období január – september 2012 vývoz hnojovice realizovala spoločnosť P.N.P., s.r.o., Spišské Vlachy. Od októbra 2012 až do súčasnosti vývoz zabezpečuje spoločnosť Agro Spišské Vlachy, s.r.o. V roku 2012 bolo v prevádzke vyprodukovaných 14 430 ton hnojovice a vyvezených 11 930 ton hnojovice, v roku 2013 (I. – VIII. mesiac) bolo v prevádzke vyprodukovaných 8 463 ton hnojovice a vyvezených 9 463 ton hnojovice.

Poľnohospodársky využívané pozemky v katastrálnych územiach obcí Hincovce, Spišské Vlachy, Bystrany sú v zmysle nariadenia vlády č. 617/2004 Z. z. ustanovené za zraniteľnú oblasť. V zraniteľných oblastiach kapacita skladovacích priestorov na hnojovicu musí presahovať objem produkcie hospodárskych hnojív v čase, keď je jej aplikácia zakázaná, v tomto prípade skladovacia kapacita hnojovice musí postačovať na štyri mesiace.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že počas kontrolovaného obdobia kapacita skladovacích priestorov na hnojovicu povolených integrovaným povolením nepostačovala na objem produkcie hospodárskych hnojív v čase, keď je jej aplikácia zakázaná, t.j. na štyri mesiace. Kontrolou bolo zistené, že z vyššie uvedených dôvodov prevádzkovateľ na skladovanie hnojovice využíval, bez súhlasu IŽP Košice, ďalšie dve akumulčné nádrže o celkovom objeme $4 800 \text{ m}^3$, umiestnené v areáli prevádzky. Tieto nádrže v minulosti plnili funkciu oxidačného jazera. Jedná sa o zemné šikmé nádrže, obložené železobetónovými panelovými blokmi, izolované PVC fóliou uloženou medzi 2 vrstvy lepenky, kde podklad pre izoláciu tvorí 20 cm ílovitá hlina. Na izolácii je 25 cm hrubá vrstva ílovitej hlíny a 15 cm hrubá vrstva piesku. Na svahoch je miesto piesku použitý kamenný pohoz.

Kontrolou bolo zistené, že nádrže, ktoré slúžia na skladovanie hnojovice nie sú vybavené kontrolným systémom úniku skladovanej látky ani indikáciou úrovne maximálnej hladiny skladovanej látky.

Dve akumulčné nádrže o celkovom objeme $4 800 \text{ m}^3$ mali poškodené bočné steny, kde po celom obvode nádrží sa tiahla prasklina, v jednom mieste došlo k deštrukcii a zrúteniu celého železobetónového panelu. V čase kontroly sa v týchto nádržiach nachádzala nízka hladina zmesi hnojovice a dažďovej vody. Obhliadkou okolia týchto akumulčných nádrží bol zistený výskyt zmesi hnojovice a dažďovej vody (vysoká hladina) aj v šachte neznámej funkcie o rozmeroch cca $1,5 \text{ m} \times 1,5 \text{ m}$.

Obhliadkou okolia skladovacích nádrží na hnojovicu bolo zistené, že pri manipulácii s hnojovicou dochádza aj k jej úniku do okolia – na okolitú pôdu. Kontrolou bol zistený únik hnojovice na okolitú pôdu v okolí zbernej nádrže na ploche cca 50 m^2 , spôsobený nevhodným technickým riešením prečerpávania hnojovice z akumulčných nádrží do zbernej nádrže za účelom vývozu hnojovice cisternovým vozidlom (krátka rúra, ktorá nedosiahne až k zbernej nádrži je nadpojená ohnutým vlnitým plechom). Kontrolou bol zistený únik hnojovice na okolitú pôdu v okolí akumulčných nádrží o objeme $4 800 \text{ m}^3$ na ploche cca 4 m^2 , únik bol

spôsobený nevhodným technickým riešením prečerpávania hnojovice zo zbernej nádrže do akumulčných nádrží (nevhodné napojenie rúr). Únik hnojovice na okolitú pôdu na ploche cca 70 m² bol zistený taktiež na trase prečerpávania hnojovice zo zbernej nádrže do akumulčných nádrží o objeme 4 800 m³.

Pracovníci IŽP Košice vyhotovili pri kontrole fotodokumentáciu, ktorá tvorí prílohu správy o kontrole č. 7.

Pri kontrole dodržiavania podmienok povolenia uvedených v nasledovných bodoch bolo zistené:

1) Podmienka A. 1.1 v spojitosti s podmienkou F.4 časti II. integrovaného povolenia:

A. 1.1: Prevádzka bude prevádzkovaná v rozsahu a za podmienok stanovených v tomto povolení. Umiestnenie zariadení v prevádzke a vykonávanie jednotlivých činností musí byť také, ako je uvedené v tomto rozhodnutí.

F.4: Prevádzkovateľ je povinný splaškové odpadové vody z objektu 01, priemyselné odpadové vody z objektu 10 sústreďovať v nepriepustnej žumpe a priemyselné odpadové vody z jednotlivých objektov výkrmu ošipovaných v nepriepustnej zbernej nádrži a akumulčných nádržiach a zmluvne zabezpečiť ich zneškodňovanie u oprávnenej osoby.

Zistený stav:

Kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ, v rozpore s podmienkami stanovenými v integrovanom povolení a bez súhlasu IŽP Košice na uskutočnenie, zmenu, odstránenie stavieb alebo zariadení alebo na vykonávanie činností, ktoré môžu ovplyvniť stav povrchových a podzemných vôd podľa § 3 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 39/2013 Z. z. o IPKZ, využíval na skladovanie hnojovice dve akumulčné nádrže o celkovom objeme 4 800 m³, umiestnené v areáli prevádzky. Obhliadkou okolia týchto akumulčných nádrží bol zistený výskyt zmesi hnojovice a dažďovej vody aj v šachte neznámej funkcie o rozmeroch cca 1,5 m x 1,5 m.

Podmienka **nesplnená**.

2) Podmienka A. 5.4 v spojitosti s podmienkou A. 1.6 časti II. integrovaného povolenia:

A. 5.1: Všetky stavebné objekty, zariadenia a technické prostriedky, ktoré sú používané pri činnostiach v povolenej prevádzke musí prevádzkovateľ udržiavať v dobrom prevádzkovom stave, pravidelne vykonávať kontroly stavu, odborné prehliadky, skúšky a údržbu stavebných objektov technologických zariadení a mechanizmov v súlade s podmienkami sprievodnej dokumentácie a prevádzkových predpisov ich výrobcov a všeobecne záväzných právnych predpisov.

A. 1.6: Ak integrované povolenie neobsahuje konkrétne spôsoby a metódy zisťovania, podmienky a povinnosti, postupuje sa podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov:

Podľa § 39 ods. 2 písm. b) zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“), ten kto zaobchádza so škodlivými látkami je povinný používať len také zariadenia, technologické postupy alebo iné spôsoby zaobchádzania so škodlivými látkami, ktoré sú vhodné aj z hľadiska ochrany vôd.

Zistený stav:

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ pri zaobchádzaní s hnojovicou nepoužíva zariadenia a technologické postupy, ktoré sú vhodné aj z hľadiska ochrany vôd, neudržiava zariadenia a technické prostriedky slúžiace na prečerpávanie hnojovice v dobrom prevádzkovom stave a nevykonáva ich dostatočnú údržbu, čo má za následok, že pri manipulácii s hnojovicou dochádza aj k jej úniku do okolia – na okolitú pôdu.

Kontrolou bol zistený únik hnojovice na okolitú pôdu v okolí zbernej nádrže na ploche cca 50 m², spôsobený nevhodným technickým riešením prečerpávania hnojovice z akumulčných nádrží do zbernej nádrže za účelom vývozu hnojovice cisternovým vozidlom (krátka rúra, ktorá nedosiahne až k zbernej nádrži je nadpojená ohnutým vlnitým plechom). Kontrolou bol zistený únik hnojovice na okolitú pôdu v okolí akumulčných nádrží o objeme 4 800 m³ na ploche cca 4 m², únik bol spôsobený nevhodným technickým riešením prečerpávania hnojovice zo zbernej nádrže do akumulčných nádrží (nevhodné napojenie rúr). Únik hnojovice na okolitú pôdu na ploche cca 70 m² bol zistený taktiež na trase prečerpávania hnojovice zo zbernej nádrže do akumulčných nádrží o objeme 4 800 m³.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že prevádzkovateľ neudržiava zariadenia a technické prostriedky slúžiace na skladovanie hnojovice v dobrom prevádzkovom stave a nevykonáva ich dostatočnú údržbu, nakoľko akumulčné nádrže o celkovom objeme 4 800 m³ mali v čase kontroly poškodené bočné steny, kde po celom obvode nádrží sa tiahla prasklina, v jednom mieste došlo k deštrukcii a zrúteniu celého železobetónového panelu.

Podmienka **nesplnená**.

3) Podmienka A. 6.1 v spojitosti s podmienkou A. 1.6 časti II. integrovaného povolenia:

A. 6.1: Všetky vnútorné a vonkajšie manipulačné plochy a skladovacie priestory, kde sa zaobchádza so škodlivými látkami a obalmi zo škodlivých látok musia byť zabezpečené tak, aby nedošlo k úniku týchto látok do povrchových alebo podzemných vôd.

A. 1.6: Ak integrované povolenie neobsahuje konkrétne spôsoby a metódy zisťovania, podmienky a povinnosti, postupuje sa podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov:

Podľa § 39 ods. 2 písm. e) vodného zákona, ten kto zaobchádza so škodlivými látkami je povinný vybudovať a riadne prevádzkovať účinné kontrolné systémy na včasné zistenie úniku škodlivých látok.

Podľa § 4 ods.2 vyhlášky ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 199/2008 Z. z., ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach skladovacie nádrže kvapalných hospodárskych hnojív musia byť vybavené bezpečnostným mechanizmom proti preplneniu.

Zistený stav:

Kontrolou bolo zistené, že nádrže, ktoré slúžia na skladovanie hnojovice nie sú vybavené kontrolným systémom úniku skladovanej látky ani indikáciou úrovne maximálnej hladiny skladovanej látky.

Podmienka **nesplnená**.

4) Podmienka C. 1 časti II. integrovaného povolenia:

1. Prevádzkovateľ je povinný od 01. 01. 2008 používať nasledujúce technológie so znižujúcim účinkom na emisie amoniaku, metánu a pachových látok:

- technológiu kŕmenia s enzýmovými látkami s garantovanou účinnosťou min. 30 %,

- technológiu ošetrovania hnojovice enzymatickými látkami s garantovanou účinnosťou min. 50 %.

Zistený stav:

Kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ používa technológie kŕmenia s enzýmovými látkami so znižujúcim účinkom na emisie amoniaku, metánu a pachových látok. Kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ nepoužíva technológie ošetrovania hnojovice s enzýmovými látkami so znižujúcim účinkom na emisie amoniaku, metánu a pachových látok s garantovanou účinnosťou min. 50 %.

Podmienka **nesplnená**.

5) Podmienka F. 6 časti II. integrovaného povolenia:

Prevádzkovateľ je povinný jedenkrát za desať rokov skontrolovať stav vodotesnosti žumpy, zbernej nádrže, akumulčných nádrží a kanalizačného potrubia v areáli veľkovýkrmne odborne spôsobilou osobou a doklad o kontrole uložiť v prevádzkovom denníku. Prvú kontrolu vodotesnosti žumpy pre splaškové odpadové vody z objektu 01 a priemyselné odpadové vody z objektu 10 o objeme 10 m³ musí vykonať do konca roku 2006, prvú kontrolu vodotesnosti zbernej nádrže o objeme 100 m³ a akumulčných nádrží o objeme 980 m³ pre priemyselné odpadové vody z chovných hál musí vykonať do konca roku 2007 a prvú kontrolu vodotesnosti kanalizačného potrubia musí vykonať do konca roku 2008.

Zistený stav:

Prevádzkovateľ sa pri kontrole preukázal nasledujúcimi dokladmi:

- Protokol zo skúšky tesnosti dvojkomorovej zemnej nádrže na hnojovicu o objeme 4 800 m³ č. 21/03/11/01 zo dňa 29.03.2011. Skúšku vykonal Jozeg Seriš (LT/AB 1, č. preukazu: 06/1018), protokol vystavil Ing. Miroslav Kňazský (LT/AB 2, č. preukazu: 20572, č. certifikátu: 55/11/II), s vyhovujúcim výsledkom.
- Protokol zo skúšky tesnosti zbernej nádrže č. 15/11/10/11 zo dňa 22.11.2010. Skúšku vykonal a protokol vystavil Ing. Miroslav Kňazský (LT/AB 2, č. preukazu: 20572, č. certifikátu: 55/11/II), s vyhovujúcim výsledkom.
- Protokol zo skúšky tesnosti skladovacej nádrže o objeme 980 m³ č. 16/11/10/10 zo dňa 23.11.2010. Skúšku vykonal a protokol vystavil Ing. Miroslav Kňazský (LT/AB 2, č. preukazu: 20572, č. certifikátu: 55/11/II), s vyhovujúcim výsledkom.
- Protokol zo skúšky tesnosti skladovacej nádrže o objeme 980 m³ č. 16/11/10/11 zo dňa 23.11.2010. Skúšku vykonal a protokol vystavil Ing. Miroslav Kňazský (LT/AB 2, č. preukazu: 20572, č. certifikátu: 55/11/II), s vyhovujúcim výsledkom.

Podmienka **splnená**.

Ďalšie zistenia:

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ má neaktuálny Plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku škodlivých látok a obzvlášť škodlivých látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku (ďalej len „havarijný plán“), havarijný plán je potrebné aktualizovať a predložiť IŽP Košice na schválenie.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že je potrebné nasledovné podmienky doplniť resp. nahradiť nasledovným znením:

1) V časti I. Údaje o prevádzke, B. Opis prevádzky a technických zariadení na ochranu ovzdušia, vody a pôdy v prevádzke, 1. Charakteristika prevádzky:

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že v uvedenom bode integrovaného povolenia je projektovaná kapacita prevádzky uvádzaná v rozpore s reálnou projektovanou kapacitou prevádzky. Z uvedeného dôvodu prevádzkovateľ predloží IŽP Košice výpočet projektovanej kapacity prevádzky.

2) V časti II. Podmienky povolenia v kapitole A. Podmienky prevádzkovania sa ruší znenie bodu 6. Podmienky pre skladovanie a manipuláciu s nebezpečnými látkami a nahrádza sa nasledovným novým znením:

6. Podmienky pre zaobchádzanie so škodlivými látkami

- 6.1 Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť v prevádzke, aby stavby a zariadenia (sklady, plochy vrátane príslušných zariadení, na ktorých sa skladujú škodlivé látky v prepravných nádržiach alebo obaloch, nádrže, rozvody, manipulačné plochy, nádrže a kontajnery umiestnené na dopravných zariadeniach), v ktorých sa zaobchádza so škodlivými látkami boli umiestnené tak, aby sa pri mimoriadnych okolnostiach mohlo účinne zabrániť nežiaducemu úniku týchto látok do pôdy, podzemných vôd alebo stokovej siete a aby sa tým zabránilo ich nežiaducemu zmiešaniu s odpadovými vodami alebo s vodou z povrchového odtoku.
- 6.2 Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť, aby sa v prevádzke používali iba také zariadenia, technologické postupy alebo iné spôsoby zaobchádzania so škodlivými látkami, ktoré sú vhodné z hľadiska ochrany vôd.
- 6.3 Prevádzkovateľ je oprávnený v prevádzke zaobchádzať so škodlivými látkami len na stavbách a zariadeniach, ktoré sú stabilné, nepriepustné, odolné a stále voči mechanickým, tepelným, chemickým, biologickým a poveternostným vplyvom, zabezpečené proti vzniku požiaru, zabezpečené možnosťou vizuálnej kontroly netesností, včasného zistenia úniku škodlivých látok, ich zachytenia, zužitkovania alebo nežiaduceho zneškodnenia, technicky riešené spôsobom, ktorý umožňuje zachytenie škodlivých látok, ktoré unikli pri technickej poruche, deštrukcii alebo sa vyplavili pri hasení požiaru vodou a konštruované v súlade s požiadavkami slovenských technických noriem.
- 6.4 Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť vykonanie skúšok tesnosti žumpy na splaškové odpadové vody a priemyselné odpadové vody z objektu 10 každých päť rokov od vykonania prvej úspešnej skúšky, po ich rekonštrukcii alebo oprave, pri ich uvedení do prevádzky po odstávke dlhšej ako jeden rok odborne spôsobilou osobou s certifikátom na kvalifikáciu na nedeštruktívne skúšanie.

- 6.5 Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť vykonanie skúšok tesnosti zbernej nádrže, akumulčných nádrží a kanalizačného potrubia na hnojovicu každých desať rokov od vykonania prvej úspešnej skúšky, po ich rekonštrukcii alebo oprave, pri ich uvedení do prevádzky po odstávke dlhšej ako jeden rok odborne spôsobilou osobou s certifikátom na kvalifikáciu na nedeštruktívne skúšanie.
- 6.6 Prevádzkovateľ je povinný vykonávať pravidelné kontroly technického stavu a funkčnej spoľahlivosti pri nádržiach, ktoré sú zvonku vizuálne nekontrolovateľné raz za desať rokov a pri nádržiach, ktoré sú vizuálne kontrolovateľné raz za dvadsať rokov a podľa výsledku prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a následne určiť termín ich ďalšej kontroly.
- 6.7 Prevádzkovateľ je povinný viesť záznamy o skúškach nepriepustnosti, prevádzke, údržbe, opravách a kontrolách.
- 6.8 Prevádzkovateľ je povinný mať vypracovaný a schválený prevádzkový poriadok, plán údržby a opráv a plán kontrol pre všetky zariadenia a stavby, v ktorých sa zaobchádza so škodlivými látkami. Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť, aby obsluha stavieb a zariadení bola pravidelne oboznámená s prevádzkovým poriadkom v súlade s osobitným predpisom bezpečnosti práce a ochrane zdravia pri práci.
- 6.9 Prevádzkovateľ je povinný vybudovať a riadne prevádzkovať účinné kontrolné systémy na včasné zistenie úniku škodlivých látok.
- 6.10 Prevádzkovateľ je povinný dodržiavať plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku škodlivých látok a obzvlášť škodlivých látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku (ďalej len „havarijný plán“) pre zaobchádzanie so škodlivými látkami a obzvlášť škodlivými látkami, vypracovaný a schválený podľa všeobecne záväzného právneho predpisu vodného hospodárstva.
- 6.11 Prevádzkovateľ je povinný zaobchádzať s použitými obalmi škodlivých látok ako so škodlivými látkami.
- 6.12 Všetky nádrže a obaly musia byť odolné voči škodlivým látkam, ktoré sú v nich uskladnené.
- 6.13 Všetky manipulačné a skladovacie plochy musia byť nepriepustné a odolné voči pôsobeniu škodlivých látok, s ktorými sa na uvedených plochách zaobchádza.
- 6.14 Prevádzkovateľ je povinný ustanoviť funkciu vodohospodára. Funkciu vodohospodára môže vykonávať bezúhonná fyzická osoba, ktorá má požadovanú kvalifikáciu a absolvovala odbornú prax. Funkciu vodohospodára môže na základe zmluvného vzťahu vykonávať aj fyzická osoba - podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá také osoby zamestnáva. Požadovanou kvalifikáciou a odbornou praxou na vykonávanie činnosti vodohospodára je vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa v odbore technických vied alebo prírodovedných vied a najmenej trojročnú odbornú prax, alebo úplné stredné vzdelanie technického smeru a najmenej šesťročnú odbornú prax, prípadne vysokoškolské

vzdelanie 1. stupňa v odbore technických vied alebo prírodovedných vied a najmenej štvorročnú odbornú prax v odbore. Odborná prax je prax vodohospodárskeho smeru, chemicko-technologického smeru alebo iného príbuzného smeru.

- 6.15 Stáčanie a plnenie škodlivých látok je povolené vykonávať len pracovníkmi školenými na túto činnosť a poučenými o zaobchádzaní s chemickými látkami v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov. Obsluha vykonávajúca stáčanie a plnenie musí byť trvale prítomná po celú dobu stáčania na mieste stáčania.
- 6.16 Prevádzkovateľ je povinný zmluvne s oprávnenou osobou zabezpečiť likvidáciu obsahu žump na splaškové odpadové vody a priemyselné odpadové vody z objektu 10 na čistiarni odpadových vôd na to určenej, v súlade so zákonnými predpismi na úseku ochrany vôd a odpadového hospodárstva. Prevádzkovateľ je povinný viesť evidenciu o vývoze týchto žump (dátum vývozu, vyvezený objem, miesto vývozu, doklad o vývoze).
- 6.17 Prevádzkovateľ je povinný skladovať hnojovicu v nepriepustnej zbernej nádrži a akumulčných nádržiach a zmluvne zabezpečiť jej zneškodňovanie u oprávnenej osoby. Prevádzkovateľ je povinný viesť evidenciu o produkcii a vývoze týchto hnojovice (dátum vývozu, vyvezený objem, miesto vývozu, doklad o vývoze).
- 6.18 V prevádzke je zakázané skladovať pohonné hmoty a oleje a manipulovať s nimi.

3) V časti II. Podmienky povolenia sa ruší znenie kapitoly C. Opatrenia na prevenciu znečisťovania, najmä použitím najlepších dostupných techník a nahrádza sa nasledovným novým znením:

1. Prevádzkovateľ je povinný prevádzkovať chov ošípaných v súlade so zásadami správnej poľnohospodárskej praxe uvedenými v bode 9.2 prílohy č. 7 k vyhláške č.410/2012 Z. z.
2. Prevádzkovateľ je povinný obmedzovať emisie amoniaku zavedením nízkoemisných systémov a techník s cieľom dosiahnuť zníženie emisií amoniaku. Zníženie emisií sa posudzuje k emisiám amoniaku z daného procesu bez použitia nízkoemisných techník. Prevádzkovateľ je povinný viesť evidenciu zavedených nízkoemisných systémov a techník spolu s dosiahnutými hodnotami zníženia emisií amoniaku.
3. Prevádzkovateľ je povinný používať technológiu kŕmenia s pridávaním enzýmových látok do používaných kŕmnych zmesí s cieľom zlepšiť u chovaných ošípaných využiteľnosť živín prítomných v kŕmnych zmesiach a technológiu ošetrovania hnojovice enzymatickými látkami s následným znížením emisií amoniaku, metánu a pachových látok do životného prostredia.
4. Kapacita skladovacích priestorov na hnojovicu musí presahovať objem produkcie hnojovice v čase, keď je jej aplikácia zakázaná, t. j. na štyri mesiace.

5. Prevádzkovateľ je povinný používať fázové kŕmenie, krmivá s nízkym obsahom nespracovaných bielkovín a s nízkym celkovým obsahom fosforu.
6. Prevádzkovateľ je povinný krmivo skladovať v uzavretých silách.

4) V časti II. Podmienky povolenia sa ruší znenie kapitoly F. Opatrenia na predchádzanie havárii a na obmedzenie následkov v prípade havárii a opatrenia týkajúce sa situácií odlišných od podmienok bežnej prevádzky a nahrádza sa nasledovným novým znením:

1. Prevádzkovateľ je povinný dodržiavať schválený havarijný plán a oboznámiť s ním zamestnancov.
2. Prevádzkovateľ je povinný vybaviť prevádzku špeciálnymi prístrojmi a prostriedkami potrebnými na zneškodňovanie úniku škodlivých látok do vôd alebo prostredia súvisiaceho s vodou. Použité sanačné materiály musia byť do doby likvidácie uskladnené tak, aby bolo zabránené kontaminácii povrchových a podzemných vôd.
3. Prevádzkovateľ je povinný mať k dispozícii platné karty bezpečnostných údajov všetkých používaných nebezpečných chemických látok.
4. Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť preškolenie všetkých zamestnancov zaobchádzajúcich so škodlivými látkami a prípravkami oprávnenou osobou.
5. Prevádzkovateľ je povinný, ak zistí príznaky mimoriadneho zhoršenia vôd, bez zbytočného odkladu ohlásiť túto skutočnosť Slovenskej inšpekcii životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Košice.
6. Prevádzkovateľ je povinný v prevádzke vykonať bezprostredné opatrenia na zneškodnenie mimoriadneho zhoršenia kvality vôd ako aj opatrenia na odstránenie jeho škodlivých následkov.
7. Prevádzkovateľ je povinný pri chove hospodárskych zvierat dodržiavať hygienické a veterinárne požiadavky. V prípade potreby dezinfekcie vozidiel je povinný skontrolovať jeden krát denne stav a funkčnosť dezinfekčného brodu a dezinfekčných rohoží a v prevádzkovom denníku je povinný viesť evidenciu o doplnení dezinfekčnej látky.
8. Prevádzkovateľ je povinný vykonávať minimálne jeden krát mesačne vizuálnu kontrolu výšky hladiny odpadových vôd v žumpách pre splaškové a priemyselné odpadové vody a hnojovice v zbernej nádrži a v akumulčných nádržiach. Výška hladiny nesmie prekročiť viac ako 2/3 ich objemu. Po dosiahnutí stanovenej hodnoty výšky hladiny je prevádzkovateľ povinný zabezpečiť zneškodňovanie obsahu žump, zbernej nádrže a akumulčných nádrží v súlade s podmienkami integrovaného povolenia. Prevádzkovateľ je povinný v žumpách pre splaškové a priemyselné odpadové vody, v zbernej nádrži a v akumulčných nádržiach zreteľne vyznačiť maximálnu výšku hladiny užitočného objemu (2/3 objemu).

9. Prevádzkovateľ je povinný v prípade znečistenia plôch prevádzky hnojovicou bezodkladne zabezpečiť vyčistenie týchto plôch.
10. Dezinfekciu chovných hál po vyskladnení ošípaných plynovaním môže vykonať len osoba, ktorá má na to oprávnenie.
11. Prevádzkovateľ je povinný vykonávať denne kontrolu úhynu ošípaných, ktorých zber a zneškodňovanie podliehajú osobitným požiadavkám z hľadiska prevencie nákazy. Prevádzkovateľ je povinný uhynuté ošípané okamžite uložiť do chladiaceho zariadenia v objekte 10 a úhyn okamžite oznámiť oprávnenej osobe na zneškodňovanie uhynutých zvierat podľa zákona o veterinárnej starostlivosti.
12. Prevádzkovateľ je povinný pri zistení úniku nebezpečných látok v areáli prevádzky, ku ktorým môže dôjsť v rámci dopravy z motorových prostriedkov (doprava KZ a vývoz hnojovice) okamžite únik zasypať sorbčným materiálom, nasiaknutý kontaminovaný materiál zozbierať, uskladniť v nepriepustných obaloch, nádobách, kontajneroch a zabezpečiť jeho zneškodnenie oprávnenou osobou v zariadení na to určenom na základe vopred uzavretej zmluvy.

5) v celom integrovanom rozhodnutí sa mení:

pojem „nebezpečná látka“ na pojem „škodlivá látka a obzvlášť škodlivá látka“ v príslušných tvaroch v zmysle požiadavky zákona č.384/2009 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení zákona č.515/2008 Z.z. s účinnosťou od 1.11.2009.

6) Prevádzkovateľ je povinný v prípade ak bude chcieť využívať akumulčné nádrže o objeme 4 800 m³ na skladovanie hnojovice požiadať o udelenie súhlasu na uskutočnenie, zmenu, odstránenie stavieb alebo zariadení alebo na vykonávanie činností, ktoré môžu ovplyvniť stav povrchových a podzemných vôd podľa § 3 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 39/2013 Z. z. o IPKZ.

IV. Záver:

Na základe vyššie uvedeného IŽP Košice konštatuje, že prevádzkovateľ neudržiaval prevádzku v súlade s nasledovnými podmienkami integrovaného povolenia:

1) Podmienka A. 1.1 v spojitosti s podmienkou F.4 časti II. integrovaného povolenia:

A. 1.1: Prevádzka bude prevádzkovaná v rozsahu a za podmienok stanovených v tomto povolení. Umiestnenie zariadení v prevádzke a vykonávanie jednotlivých činností musí byť také, ako je uvedené v tomto rozhodnutí.

F.4: Prevádzkovateľ je povinný splasť odpadové vody z objektu 01, priemyselné odpadové vody z objektu 10 sústreďovať v nepriepustnej žumpe a priemyselné odpadové vody z jednotlivých objektov výkrmu ošípaných v nepriepustnej zbernej nádrži a akumulčných nádržiach a zmluvne zabezpečiť ich zneškodňovanie u oprávnenej osoby.

Kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ, v rozpore s podmienkami stanovenými v integrovanom povolení a bez súhlasu IŽP Košice na uskutočnenie, zmenu, odstránenie stavieb alebo zariadení alebo na vykonávanie činností, ktoré môžu ovplyvniť stav povrchových a podzemných vôd podľa § 3 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 39/2013 Z. z.

o IPKZ, využíval na skladovanie hnojovice dve akumulčné nádrže o celkovom objeme 4 800 m³, umiestnené v areáli prevádzky. Obhliadkou okolia týchto akumulčných nádrží bol zistený výskyt zmesi hnojovice a dažďovej vody aj v šachte neznámej funkcie o rozmeroch cca 1,5 m x 1,5 m.

2) Podmienka A. 5.4 v spojitosti s podmienkou A. 1.6 časti II. integrovaného povolenia:

A. 5.1: Všetky stavebné objekty, zariadenia a technické prostriedky, ktoré sú používané pri činnostiach v povolenej prevádzke musí prevádzkovateľ udržiavať v dobrom prevádzkovom stave, pravidelne vykonávať kontroly stavu, odborné prehliadky, skúšky a údržbu stavebných objektov technologických zariadení a mechanizmov v súlade s podmienkami sprievodnej dokumentácie a prevádzkových predpisov ich výrobcov a všeobecne záväzných právnych predpisov.

A. 1.6: Ak integrované povolenie neobsahuje konkrétne spôsoby a metódy zisťovania, podmienky a povinnosti, postupuje sa podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov:

Podľa § 39 ods. 2 písm. b) zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“), ten kto zaobchádza so škodlivými látkami je povinný používať len také zariadenia, technologické postupy alebo iné spôsoby zaobchádzania so škodlivými látkami, ktoré sú vhodné aj z hľadiska ochrany vôd.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ pri zaobchádzaní s hnojovicou nepoužíva zariadenia a technologické postupy, ktoré sú vhodné aj z hľadiska ochrany vôd, neudržiava zariadenia a technické prostriedky slúžiace na prečerpávanie hnojovice v dobrom prevádzkovom stave a nevykonáva ich dostatočnú údržbu, čo má za následok, že pri manipulácii s hnojovicou dochádza aj k jej úniku do okolia – na okolitú pôdu.

Kontrolou bol zistený únik hnojovice na okolitú pôdu v okolí zbernej nádrže na ploche cca 50 m², spôsobený nevhodným technickým riešením prečerpávania hnojovice z akumulčných nádrží do zbernej nádrže za účelom vývozu hnojovice cisternovým vozidlom (krátka rúra, ktorá nedosiahne až k zbernej nádrži je nadpojená ohnutým vlnitým plechom). Kontrolou bol zistený únik hnojovice na okolitú pôdu v okolí akumulčných nádrží o objeme 4 800 m³ na ploche cca 4 m², únik bol spôsobený nevhodným technickým riešením prečerpávania hnojovice zo zbernej nádrže do akumulčných nádrží (nevhodné napojenie rúr). Únik hnojovice na okolitú pôdu na ploche cca 70 m² bol zistený taktiež na trase prečerpávania hnojovice zo zbernej nádrže do akumulčných nádrží o objeme 4 800 m³.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že prevádzkovateľ neudržiava zariadenia a technické prostriedky slúžiace na skladovanie hnojovice v dobrom prevádzkovom stave a nevykonáva ich dostatočnú údržbu, nakoľko akumulčné nádrže o celkovom objeme 4 800 m³ mali v čase kontroly poškodené bočné steny, kde po celom obvode nádrží sa tiahla prasklina, v jednom mieste došlo k deštrukcii a zrúteniu celého železobetónového panelu.

3) Podmienka A. 6.1 v spojitosti s podmienkou A. 1.6 časti II. integrovaného povolenia:

A. 6.1: Všetky vnútorné a vonkajšie manipulačné plochy a skladovacie priestory, kde sa zaobchádza so škodlivými látkami a obalmi zo škodlivých látok musia byť zabezpečené tak, aby nedošlo k úniku týchto látok do povrchových alebo podzemných vôd.

A. 1.6: Ak integrované povolenie neobsahuje konkrétne spôsoby a metódy zisťovania, podmienky a povinnosti, postupuje sa podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov:

Podľa § 39 ods. 2 písm. e) vodného zákona, ten kto zaobchádza so škodlivými látkami je povinný vybudovať a riadne prevádzkovať účinné kontrolné systémy na včasné zistenie úniku škodlivých látok.

Podľa § 4 ods.2 vyhlášky ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 199/2008 Z. z., ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach skladovacie nádrže kvapalných hospodárskych hnojív musia byť vybavené bezpečnostným mechanizmom proti preplneniu.

Kontrolou bolo zistené, že nádrže, ktoré slúžia na skladovanie hnojovice nie sú vybavené kontrolným systémom úniku skladovanej látky ani indikáciou úrovne maximálnej hladiny skladovanej látky.

4) Podmienka C. 1 časti II. integrovaného povolenia:

1. Prevádzkovateľ je povinný od 01. 01. 2008 používať nasledujúce technológie so znižujúcim účinkom na emisie amoniaku, metánu a pachových látok:

- *technológiu kŕmenia s enzýmovými látkami s garantovanou účinnosťou min. 30 %,*
- *technológiu ošetrovania hnojovice enzymatickými látkami s garantovanou účinnosťou min. 50 %.*

Kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ nepoužíva technológie ošetrovania hnojovice s enzýmovými látkami so znižujúcim účinkom na emisie amoniaku, metánu a pachových látok s garantovanou účinnosťou min. 50 %.

Týmito zistenými nedostatkami prevádzkovateľ porušil podmienky A. 1.1 v spojitosti s podmienkou F.4, A. 5.4 v spojitosti s podmienkou A. 1.6, A. 6.1 v spojitosti s podmienkou A. 1.6 a podmienku C. 1 časti II. integrovaného povolenia, čím porušil povinnosti uvedené v § 26 ods. 1 písm. a) a c) zákona o IPKZ, t.j. vykonávať činnosť v prevádzke v súlade s vydaným povolením a udržiavať prevádzku v súlade s podmienkami určenými v povolení.

Zároveň, na základe zistených skutočností bude IŽP Košice postupovať v zmysle ustanovení zákona o IPKZ:

- podľa 35 ods. 2 písm. c) zákona č. 39/2013 Z. z. o IPKZ a nariadi prevádzkovateľovi vykonať v určenej lehote opatrenia na nápravu:

1. Prevádzkovateľ je povinný odstrániť uniknutú hnojovicu z pôdy v okolí zbernej nádrže, akumulčných nádrží o objeme 4 800 m³ a na trase prečerpávania hnojovice zo zbernej nádrže do akumulčných nádrží o objeme 4 800 m³.
2. Prevádzkovateľ je povinný odstrániť zmes hnojovice a vody zo šachty o rozmeroch cca 1,5 m x 1,5 m, nachádzajúcej sa v blízkosti akumulčných nádrží o objeme 4 800 m³.
3. Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť, aby sa na prečerpávanie hnojovice používali len také zariadenia, technologické postupy a technické prostriedky, ktoré sú vhodné aj z hľadiska ochrany vôd a pri ktorých nebude dochádzať k úniku hnojovice do okolia.
4. Prevádzkovateľ je povinný nádrže, ktoré slúžia na skladovanie hnojovice vybaviť kontrolným systémom únikov skladovanej látky a indikáciou úrovne maximálnej hladiny skladovanej látky.
5. Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť prekrytie povrchu zbernej nádrže a nádrží, ktoré slúžia na skladovanie hnojovice,
6. Prevádzkovateľ je povinný aktualizovať havarijný plán a predložiť ho IŽP Košice na schválenie.

- podľa § 35 ods. 2 písm. c) zákona č. 39/2013 Z. z. o IPKZ vyzve prevádzkovateľa, aby v určenej lehote podal žiadosť o zmenu integrovaného povolenia za účelom doplnenia podmienok, nahradenia podmienok novým znením, resp. zrušenia podmienok integrovaného povolenia.

V. Informovanie prevádzkovateľa o výsledku kontroly

Vedúcim kontrolovaného subjektu splnomocnený zamestnanec Mária Goduľová, manažér farmy bola dňa 09.10.2013 osobne oboznámená so Správou o kontrole, prevzala Správu o kontrole a bola požiadaná o písomné vyjadrenie ku kontrolným zisteniam **v lehote do 21.10.2013.**

prílohou správy o kontrole sú nasledovné písomnosti:

1. Plnomocenstvo Márie Godulovej na zastupovanie prevádzkovateľa pred orgánmi štátnej správy,
2. zmluva o vývoze hnojovice,
3. evidenčné listy odpadu za rok 2012 a rok 2013,
4. evidencia počtu ošípaných v predvýkrme a výkrme,
5. protokoly o skúške tesnosti zbernej nádrže, dvoch akumulčných nádrží o objeme 2 x 980 m³ a dvoch akumulčných nádrží o celkovom objeme 4 800 m³,
6. projektová dokumentácia nádrží na skladovanie hnojovice,
7. fotodokumentácia

V Spišských Vlachoch, dňa 09.10.2013

za **SIŽP, IŽP Košice, OIPK:**

Mgr. Marián Palai, *hlavný radca inšpektor*

Ing. Jana Valachovičová, *hlavný radca inšpektor*

za **Agrovýkrm Spiš, s.r.o.:**

Mária Goduľová, *manažér farmy*